

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Έν Έλλάδι... Δρ. ν. 3.

Έν τῇ ἀλλοδαπῇ... 3.50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν... 20

261—Γραφεῖον ὁδ. Ἑρμοῦ—264

Αἰτήσεις πρὸς ἐγγραφήν συνδρομητῶν, μὴ συνο-
δεύμεναι ὑπὸ τοῦ τιμήματος τῆς συνδρομῆς, εἰσὶν
ἀπαράδεκτοι.

Ἡ ΚΥΡΙΑΚΗ ΗΜΕΡΑ ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ

«Εξ ἡμέρας ἐργά και ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου,
καὶ τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου·
οὗ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον σου καὶ ὁ υἱός σου καὶ
ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδική σου, ὁ
βοῦς σου καὶ τὸ ὑπόζυγιόν σου καὶ πᾶν κτήνός σου»
(Ἐξὸδ. κεφ. Κ', 9—11).

Ὅτι ἡ τήρησις καὶ ὁ ἀγιασμός τῆς Κυριακῆς εἶνε
καθῆκόν και χρέος ἐπιβαλλόμενον εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ, καὶ ὅτι ὁ τηρῶν καὶ φυλάττων αὐτὴν ἔχει τὰς
εὐλογίας τοῦ Ὑψίστου, περὶ τούτου νομίζομεν δὲν εἶ-
νε ἀνάγκη πολλοῦ λόγου. Ἐάν ὁ τοῦ γονεὺς αὐτοῦ σε-
βόμενος καὶ τιμῶν εὐτυχὴ καὶ μακρόν ζῇ χρόνον,
πῶς ὁ τὸν Θεὸν τιμῶν καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ τηρῶν
δὲν θά ἔχη τὰς εὐλογίας αὐτοῦ θά δὲν θά εὐδαιμονήσῃ
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ; Ὁ Θεὸς ὑπόλογη-
σε τὴν ἡμέραν τὴν ἐβδόμην καὶ ἡγάγαν αὐτήν δὲν
θά εὐλογήσῃ λοιπὸν καὶ δὲν θά ἀγάσῃ τοῦ φυλάτ-
τοντάς αὐτήν; Ἐάν οἱ λόγοι ἐπιγείῳ βασιλεῶς δὲν
ἀθετοῦνται, οἱ λόγοι τοῦ Ὑψίστου ἐλέγχθησαν εἰς μά-
την; Οὐχὶ βεβαίως. Ἀλλὰ, ἂν οἱ τὰς Κυριακὰς ἐργα-
ζόμενοι καὶ τὴν ἐντολήν τοῦ Κυρίου παραβαίνοντες
νομίζωσιν ὅτι ὠφελοῦνται καὶ κερδαίνουν, πολὺ ἀπα-
τῶνται καὶ συμβαίνει εἰς αὐτοὺς ὅ,τι συνέβη καὶ εἰς
τοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἰσραηλίτας.

Ὁ Θεὸς εἶχε διατάζει τοὺς Ἰουδαίους νὰ μὴ συλ-
λέξωσι μήτε τὸ μάννα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου.
«Εξ ἡμέρας συλλέξατε, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάβ-
βατα» (Ἐξὸδ. 16, 26) ἀλλ' Ἰουδαῖοι τινὲς ἀπλη-
στοὶ ἐξῆλθον κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου νὰ συλ-
λέξωσιν, ἀλλὰ δὲν εὗρον οὐδέν. «Καὶ οὐχ εὗρον»
«Ὁμοίως καὶ τινες ἐκ τῶν Χριστιανῶν, λέγει ὁ πόλυς

»Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις, ὑπολαμβάνουσιν ὅτι ἐπιστρέ-
ψουν ἀπὸ τὴν ἀγορὰν ἢ ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον μετὰ
»τινος κέρδους. Θαρροῦσιν ὅτι μὲ τὸ νὰ ἐσυμφώνησαν
»μίαν πραγματείαν, μὲ τὸ νὰ ἐξέδωκαν ἐν τι μέρος,
»μὲ τὸ νὰ ἐσύναξαν ὀλίγα ἀργύρια· θαρροῦσιν, εἶπα,
»ὅτι ἐκέρδησαν κάποιόν τι καὶ ὠφελήθησαν. Ὅμως
»πλανῶνται· ἐκείνη ἡ συμφωνία ἕως τὸ ὕστερον δὲν
»τελεσφορεῖ· ἐκείνη ἡ πώλησις δὲν τοὺς ἀνορθοῖ· ἐκεῖ-
»να τὰ ἀργύρια διὰ τινὰ ἐπισυμβαίνουσιν περιστάσιν,
»νεὶς καπνὸν καὶ εἰς ἀνεμὸν τελευταῖον διασκεδάζον-
»ται· καὶ τὴν ὠφέλειαν, τὴν ὁποίαν ἠλπίζον νὰ εὗρουν,
»τελευταῖον δὲν τὴν ἦραν. «Ἐξῆλθον τῇ ἐβδόμῃ συλ-
»λέξαι καὶ οὐχ εὗρον» (Εὐγεν. ἐν Ἀδολεσχ. Φιλοθ.
τόμ. Γ. σ. 311).

Τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἐπιβεβαιοῦσι τὰ γεγονότα
πολλῶν δυστυχησάντων καὶ χρεωκοπησάντων, διότι
περιεφρόνησαν τὴν ἐντολήν τοῦ Θεοῦ καὶ περὶ τούτου
δύνανται οἱ ἀμφιβάλλοντες ν' ἀναγνώσωσι καὶ μελε-
τήσωσι τὸ ἐξῆς βιβλίον, ὅπερ νεωστὶ μεταφρασθὲν εἰς
τὴν γλῶσσαν ἡμῶν ἐπιγράφεται «Κυριακὴ ἡ ἐπίδρα-
»ρα αὐτῆς ἐπὶ τῇ ὑγείᾳ καὶ τῇ εὐθυμείᾳ
»τῶν λαῶν—ὡπὸ Κρόλου Χιλλ γραμματέως τοῦ
»Συνλόγου πρὸς ἀνάπαυσιν τῶν ἐργατῶν κατὰ τὰς
»Κυριακὰς».

Ἀλλ' ἡ τήρησις τῆς Κυριακῆς, εἶνε καθῆκόν ὅπερ
ἔχομεν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς χάριν τῆς συντηρήσεως καὶ
υγείας ἡμῶν. Καθὼς ὁ τὴν νύκτα ἀναπαυόμενος ἐρ-
γάζεται τὴν ἡμέραν μετὰ νέων δυνάμεων καὶ εὐθυ-
μίας, οὕτω καὶ οἱ τὴν Κυριακὴν ἀναπαυόμενοι ἔχουσι
μεῖζονα διάθεσιν εἰς τὸ ἐργάζεσθαι κατὰ τὰς λοιπὰς
ἡμέρας. «Ἡ νύξ, λέγει διάσημὸς τις ἱατρός, εἶνε ἡ
»ἀνάπαυσις ἢ τὸ σάββατον τῆς ἡμέρας καὶ αὕτη μὲν
»ἀνάζωγονεὶ τὸ κεκμηκὸς σῶμα, τοῦ ἀνθρώπου ἐκ
»τῶν ἐργασιῶν τῆς μιᾶς ἡμέρας, ἡ δὲ τῆς Κυριακῆς
»ἀνάπαυσις ἐκ τῶν ἠνωμένων κόπων τῶν ἐξ ἡμερῶν.
»Εἰς τὸν ἀνθρώπον καὶ εἰς τὰ ζῶα ἡ ἀνάπαυσις τοι-
»αύτης κυριακῆς ἀναπαύσεως ἀποδείχθη τρανῶτατα.»

(Ἴδε τὸ μνημονευθέν ἔργον περὶ τῆς ἐπιρροῆς τῆς Κυριακῆς σ. 15.) Οἱ τὰς Κυριακάς τηροῦντες δὲν ἐργάζονται μόνον ἔχοντες ἀκμαίαν καὶ ἀναπαυμένην τὰς δυνάμεις, ἀλλὰ ζῶσι μακρότερον χρόνον παρὰ οἱ ἐργαζόμενοι κατὰ τὰς Κυριακάς. «Διὰ τῆς τηρήσεως τῆς Κυριακῆς, λέγει ἄλλος ἰατρός, ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ὀδύναται νὰ παραταθῇ κατὰ μέσον ὅσον, πλέον τοῦ ἑβδόμου τῆς ὅλης περιόδου αὐτῆς, τοῦτέστι πλέον ἢ τῶν ἐπτά ἐτῶν ἐπὶ τοῖς πενήτηντα» (αὐτόθ.).

Ὅτι οἱ ἀναπαυόμενοι κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ μακρότερον ζῶσι χρόνον καὶ πλείοτερον ἐργασίαν κάμνουσιν ἢ οἱ ἐργαζόμενοι κατ' αὐτάς, πλείστα ἔχουμεν τούτου παραδείγματα. Μὴ θέλοντες ὅμως νὰ ἐπεκτείνωμεν τὸ παρὸν ἄρθρον ἐν περιοδικῷ οὕτω μικρῷ, περιοριζόμεθα εἰς δύο παραδείγματα ἀρῶμενοι αὐτὰ ἐκ τοῦ προμνημονευθέντος βιβλίου.

Κατὰ τὸ 1849 καὶ 1850 πλείονες τῶν 50,000 ἀνθρώπων μεταβαίνοντες εἰς Καλλιφορνίαν διήνυσαν, διελθόντες τὴν Ἀμερικανικὴν Ἠπειρόν, διάστημα πλέον τῶν 2,000 μιλίων. Ἐκ τῶν ὁδοιπορούντων ὅσοι ἀνεπαύοντο τὰς Κυριακάς ἔφθασαν πολὺ πρότερον καὶ εἰς πολὺ καλλιτέραν κατάστασιν παρὰ οἱ ὁδοιποροῦντες καὶ τὰς Κυριακάς.

Ὁ κ. Βάγγαλ, ἐπιτηρητὴς μεγάλου σιδηροδρογίου, ἐν ἔτει 1841 ἔπαυσε τὰς ἐργασίας τῶν σιδηροδρογίων του κατὰ τὰς Κυριακάς. Μετὰ ἐπτά δὲ ἔτη ἔγραψε τὰ ἑξῆς: «Εἰργάσθημεν πλείονα ποσότητα σιδήρου καὶ ἤμεθα μᾶλλον ἀπηλλαγμένοι δυστυχημάτων καὶ προσκομμάτων κατὰ τὸ ἑξαήμερον διάστημα τῆς ἐργασίας ἡμῶν συγκριτικῶς πρὸς τὰ προηγούμενα ἑπτὰ ἔτη τῆς ζωῆς μας.»

Παραλείποντες τὰς συνεπειὰς τῆς καθ' ἑκάστην ἐργασίας οὐδὲ τῶν Κυριακῶν ἐξαιρουμένων καὶ παραπέμποντες τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἀθηναίδος» εἰς τὸ προμνημονευθέν σύγγραμμά νὰ μάθωσι τὰ δεῖνὰ ἀποτελέσματα ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς ὑγιεινῆς συμπεριβαίνου- μεν ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὅτι οὐ μόνον «οἱ ἐργαστασιάρ- χαι εὐδοκίμοι μᾶλλον χορηγοῦντες εἰς τοὺς ὑπ' αὐ- τὸν ἀνθρώπους τὴν ἀνάπαυσιν τῆς Κυριακῆς παρὰ ἐὰν ὑποχρεώσιν αὐτοὺς νὰ ἐργάζωνται καὶ τὰς ἐπτά ἡμέ- ρας τῆς ἑβδομάδος,» ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλα μετερχόμενοι ἐπαγγέλματα, συμφέρον ἔχουσι ν' ἀναπαύωνται αὐτοὶ καὶ ν' ἀφήνωσι ν' ἀναπαύωνται καὶ οἱ υἱοὶ των καὶ αἱ θυγατέρες των, οἱ ὑπὲρταί καὶ ὑπὲρταραι, οἱ βῆες καὶ οἱ ὄνοι καὶ πάντα τὰ ὑποζύγια των.

Διδόντες μικρὰν νύξιν πρὸς τὸν ἁγιασμόν καὶ τὴν ἀνάπαυσιν κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ παραπέμποντες εἰς τὸ προμνημονευθέν βιβλίον τοὺς θέλοντας νὰ ἰδῶσι καὶ μάθωσι πλείοτε, χαίρομεν ἀπὸ καρδίας ὅτι τοῦ ζητήματος τούτου ἐπελάβοντο καὶ δημοσιογραφικὰ ὄργανα καὶ φωνὴν ὕψωσαν ὑπὲρ τοῦ ἁγιασμοῦ τῆς Κυριακῆς καὶ τῆς καταπαύσεως ἀπὸ πάσης ἐργασίας. Οὕτω περὶ αὐτῆς ἔγραψαν αἱ «Νέαι Ἰδέαι» καὶ αὐ- τὸς ὁ «Ραμπαγὰς» προτρέποντες καὶ συμβουλευόντες τοὺς διευθυντὰς ἐφημερίδων νὰ παύσωσιν ἐκδιδόντες κατὰ τὰς Κυριακάς τὰς ἐφημερίδας των.

Ἐν τέλει ὑπομνησκόμεν τοῖς δημοσιογράφοις ὅτι καθήκον καὶ συμφέρον ἔχουσι νὰ συντελέσωσιν εἰς τὸν ἁγιασμόν τῆς Κυριακῆς καὶ αὐτοὶ ἔχοντες ἀνάγκην ἀναπαύσεως καὶ διδόντες αὐτὴν εἰς τοὺς ἐργάτας τῶν ἔχουσιν αὐτοὺς προθυμότερους καὶ εὐθυμότερους εἰς τὸ ἐργάζεσθαι τὰς ὑπολοίπας ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος.

Η ΧΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

ΕΖΗΤΗΣΑ θέμα τι διὰ τοὺς νεαροὺς ἀναγνώστας τῆς καλῆς «Ἀθηναίδος» καὶ εὗρον τὸ περὶ τῆς χρή- σεως τοῦ χρόνου. Τῶνόντι ὁ χρόνος εἶναι ἐργαλεῖον πολ- λύτιμον· ἀλλὰ τὸ ἐργαλεῖον αὐτὸ ἀφίνουμεν νὰ ἐκφεύ- γῃ τῶν χειρῶν ἐνῷ ἡδυνάμεθα νὰ κάμωμεν πολύ- τιμον χρῆσιν αὐτοῦ. α) πόσοι ἐξ ὑμῶν ἀφίνετε νὰ παρέρχωνται καθ' ἑκάστην αἱ ὥραι, ἄλλοτε μὲν οὐδὲν πράττοντες, ἄλλοτε κακὰ πράττοντες, ἄλλοτε τὸ ἐναντίον ἐκείνων, ὧν ἔπρεπε. β) ἐκ τῆς ἡλικίας ὑμῶν, οἷαδὴποτε καὶ ἂν ἦ μάθετε ὅτι ὁ χρόνος εἶναι πό- λύτιμος, μάθετε νὰ μεταχειρίζεσθε αὐτὸν καλῶς, διότι οὐδὲν δυσκολώτερον, ἢ νὰ εὗρητε ἓνα ἄνθρωπον μετὰξὺ ἐκατὸν γινώσκοντα τί ἀξίζει ὁ χρόνος, γινώσκοντα ὅτι ἡ σήμερον δὲν ἐπανερχεται πλέον.

Ποσάκις δὲν εἶπατε—ἐν δευτερόλεπτον εἶναι τί- ποτε—ἀλλ' ὅμως μὲ τὸ δευτερόλεπτον τοῦτο γίνον- ται τὰ λεπτά, μὲ τὰ λεπτά αἱ ὥραι, καὶ μὲ ταύτας πάλιν γίνονται αἱ ἡμέραι. Ποσάκις δὲν εἶπατε—ἄς μὴ ἐργασθῶ μετὰ ἐν τέταρτον εἶναι τὸ πρόγευμα. Ἀλλὰ ἐὰν ὅλας τὰς ἡμέρας ἀνεγινώσκετε ἐν τέταρ- τον πλείοτερον, εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους θὰ ἦτο ὡς ἂν εἰ ἀνεγινώσκετε δέκα ἡμέρας. Ἐντὸς τῶν δέκα τούτων ἡμερῶν πόσα πράγματα δὲν ἠθέλατε ἀναγνώσει.

«Εἰς τῶν μεγαλειτέρων ἀρχόντων τῆς ἀρχαίας Γαλλίας, λέγει Γάλλος τις συγγραφεὺς, ὁ καγγελά- ριος Δαγγισῶ, ἐνυμφεῖσθαι σύζυγον ἔχουσαν ἀπάσας τοῦ κόσμου τούτου τὰς ἀρετάς, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδὲν φῶς ἄνευ σκοτίας, μεθ' ὅλας τῆς ταύτας τὰς ἀρετάς, εἶχε τὸ ἐλάττωμα νὰ ἀργοπορῇ πάντοτε. Ἀνῆκεν εἰς τὸ γένος ἐκεῖνο τῶν δυστυχῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἤλθον εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν ἐν τέταρτον ἀργότερον, καὶ οἵ- τινες καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν τρέχουσιν ὀπισθεν τοῦ ἐπαράτου τούτου τέταρτου χωρὶς νὰ δύνανται νὰ τὸ συλλάβωσιν. Ὁ καγγελάριος μάτην τῇ ἀπληθύνῃ τὰς συμβουλὰς του, οὐδὲν ἔσχον ἀποτελεσμα. Ἀπελ- πισθεὶς ὅθεν ἔθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ φαγητοῦ με- λανοδοχεῖον καὶ χάρτην, καὶ κατὰ τὸ τέταρτον αὐτὸ, ὅπερ πᾶς τις πρὸ τοῦ γεύματος θὰ ἔχανεν, ὁ καγγελάριος ἔγραφεν. Συνέγραφε βιβλίον ὀλόκληρον—τὰς θρησκευτικὰς του μελέτας—βιβλίον ὅπερ καὶ σήμερον ἐτι ἀναγινώσκεται.»

Ἰδοὺ λαμπρὸν παράδειγμα, μιμηθῆτε αὐτό. Ἐὰν ἔχητε πέντε λεπτά, ἐξωδεύσατέ τα ἐπωφελῶς. Πρὸ παντός μὴ ἀναβάλλετε δι' αὔριον, ὅ,τι ἔχητε σήμερον νὰ κάμντε. Λέγοντες ἄς γράψωμεν αὔριον καὶ γρά- φοντες σήμερον ἠθέλομεν πληρώσει βιβλιοθήκην ὀλόκλη- ραν.